नेपाल सरकार

शिक्षा,विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय

शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र

(प्रारम्भिक बालविकास शाखा)

सानोठिमी,भक्तपुर

नेपाल सरकार शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र सानोठिमी, भक्तपुर

प.सं. २०७९/०८०

मिति :- २०७९।०९।२५

च.नं.: ९४

विषय : शिशु विकास केन्द्र, पूर्वप्राथमिक कक्षाको सञ्चालन र कक्षा १ मा विद्यार्थी भर्ना सम्वन्धमा ।

श्री स्थानीय तह सवै

श्री शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई सवै

प्रसतुत विषयमा गर्भावस्थादेखि ८ वर्षसम्मको उमेर प्रारम्भिक बालविकासको समय भएको र यस उमेर समूहका बालबालिकालाई सर्बाङ्गीण विकास हुने खालका क्रियाकलापहरुमा बढी संलग्न गराउनु पर्ने हुन्छ ।राष्ट्रिय शिक्षा नीति ,२०७६, अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा सम्वन्धी ऐन, २०७५ र सोको नियमावली २०७७, शिक्षा ऐन ,२०२८ र नियमावली, २०५९ विद्यालय शिक्षाका लागि राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारुप २०७६, प्रारम्भिक बालविकास तथा शिक्षाको पाठ्यक्रम २०७७ र आधारभूत तह (कक्षा १-३) को पाठ्यक्रम २०७६ ले शिशुविकास केन्द्र, प्रारम्भिक बालविकास/पूर्व प्राथमिक शिक्षा र आधारभूत तह (कक्षा १-३) मा बालबालिकाको भर्ना, विकास तथा सिकाइ क्रियाकलाप सञ्चालन, विकास तथा सिकाइको मूल्याङ्कन एवम् स्तरीकरण सम्वन्धमा स्पष्ट मार्गदर्शन गरेको छ ।जस अनुसार ४ वर्ष उमेर पूरा नगरेका बालबालिकाको निमित्त शिशुविकास केन्द्र र चार वर्ष पूरा भई पाँच वर्ष ननाघेका बालबालिकाको सर्वाङ्गीण विकासका लागि १ वर्षको प्रारम्भिक बालविकास तथा शिक्षाको व्यवस्था रहेको छ । तर शिशु विकास केन्द्रको अवधारणा अनुसार स्थापना भएका मण्टेश्वरी र संस्थागत विद्यालयका पूर्व प्राथमिक कक्षाहरुमा बालबालिकाको सर्वाङ्गीण विकास हुने क्रियाकलाप नगरी पढाउने, घोकाउने तथा कण्ठ गराउने एवम् यस्तै प्रकृतिका गृहकार्य दिने र कतिपय विद्यालयहरुले कक्षा १ मा भर्नाको लागि प्रवेश परीक्षा लिने, प्रवेश परीक्षाका लागि भनेर विभिन्न ठाउँमा तयारी कक्षाका नाममा बालबालिकाहरुलाई महिनौं देखि घोकाउने कण्ठ गराउने जस्ता बालबालिकाको सृजनात्मकता र अन्तर्निहित प्रतिभामा हानी पुग्ने जस्ता कार्य हुने गरेको भनी यस क्षेत्रका सरोकारवाला र विज्ञहरुसमेतबाट गुनासो प्राप्त भएको हुँदा मण्टेश्वरी र संस्थागत विद्यालयका पुर्व प्राथमिक कक्षामा बालबालिकाको सर्बाङ्गीण विकास हुने क्रियाकलाप मात्र सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुन र कक्षा १ मा भर्नाका लागि प्रवेश परीक्षा लिने र सोसँग सम्वन्धित तयारी कक्षा सञ्चालन गर्ने जस्ता कार्य यदि भएका भए आ-आफ्नो क्षेत्रभित्र अनुगमन गरी यस्ता कार्य हुन नदिन र भर्नाका लागि अन्य उपयुक्त विधि अवलम्वन गर्न लगाउन सम्वन्धित सवै स्थानीय तह (गाउँपालिका/नगरपालिका र जिल्ला समन्वय समिति) तथा आवश्यक समन्वय र सहजीकरणका लागि सवै शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाईहरुलाई निर्णयानुसार अनुरोध छ ।

....

(धनसूदन चौलागाईं)

शाखा अधिकृत